

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani[i] Amor Divinvs

Scribanus, Carolus

Mogvntiæ, 1616

Cap. II. Christo in horto sanguinem & aquam sudanti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46242](#)

studine; ut nulla iam mihi voluptas
extra lachrymas cælo natas, cælo re-
ponendas.

CAPUT. II.

*Christo in horto sanguinem &
aquam sudanti.*

OLIM canebat Sponsa; Dilectus
meus descendit in hortum suum ad ^{Cant. 6.}
areolam aromatum, ut pascatur in hortis,
& lilia colligat. Ego dilecto meo, & dile-
ctus meus mihi, qui paicitur inter lilia. Et
antè illam Sponsus, Veni in hortum, ^{Cant. 5.}
meum soror mea Sponsa, messui myrrham
meam cum aromatibus meis: comedifac-
uum cum melle meo, bibi vinum meum
cum lacte meo: comedite amici & bibite,
& inebriamini carissimi. Mutata nunc
terum facies. Nullæ aromatum a-
reolas, nullus qui colligat lilia. Nisi
fortè pro areola aream speremus
aromatum, cum diffuerent tam-

I - z quam

196 CAROLI SCRIBANI

quam torrentes, lateq; rigarent hor-
tum myrrhei sudores. Cùm steriles
natarent campi purpureis flumini-
bus dilecti mei. Cùm nusquam lilia,
mellanusquam, quæ legeret dilectus
meus; vinea procul, & quidquid vi-
num sapit. Quamquā quæ vñ quam
fuit area odoratiore imbre perpluta,
cùm nataret in lacrymarum suarum
balneis dilectus meus, cùm sudori-
bus cingeretur tamq; stagno, cùm
sanguine nauigaret, tamquam flu-
mine? qui horti rore fœundiore ir-
rorati, imbre fertiliore rigati, flumi-
ne vberiore perfusi? quæ lilia siue la-
crymarum candida, siue sudoris lu-
tea, siue sanguinis purpurea, vlo vñ-
quam tempore collecta fragrâtiora.
Cant. Ut verè hic liceat dicere, *Dilectus meus*
6. *mibi, qui pascitur inter lilia: siue lachry-*
marū in castitatis testationem candi-
da; siue sudorum in mortificationis
signationem lutea; siue sanguinis in
charitatis symbolū purpurea. Quam
bene

bene pascatur, cum & lachrymas
suas, sudorem suū, sanguinem suum
ipse biberet? poterat nobilioribus
pasci? melioribus potari? poterat pre-
stantioribus irrigari? fœcundioribus
circumstagnari? ut verè dixerim, hor- *Cant.*
ius conclusus, dilectus meus mihi, *hor- 4.*
ius conclusus, firmissimus lacrymarū,
sudorum, sanguinis fluminibus cin-
ctus: fons signatus dilectus meus; ocu-
lis, poris, venis scaturiens, Emis̄ones
tua paradisus malorum punicorum cum
pomorum fructibus, cypri, cum nardo, nar-
dus & crocus, fistula & cinnamomū cum
vniuersis lignis Libani: myrrha & aloë
cum omnibus primis vnguentis. Fons hor-
torum, puteus aquarum viuentium. Quæ
vñquam emissiones nobiliore fue-
runt purpura signatae, quæ theatra
odoratiore nardo, croco, cinnamo-
mo, myrrha & aloë maduerunt? quæ
aromata fuderunt odorum diuites
Arabes, quæ Indi, Oriens quæ totus,
pigmentis dilecti mei suauiora? non

I 3 fontes

192 CAROLI SCRIBANI

fontes hic, non putei aquarum viuentium, quibus & viridantia virginum prata, & Confessorum pinguis pascua, & Martyrum purpuratae vineæ, aeterno vernali autumnenaturq; incremento? non fontes, aquarum que viuentium putei, quibus aeternum & virgines floreant & fructescant Confessores, & roborentur

Cant. Martyres? ut iure inclamem, Surge. 4. quilo& veni Auster, perfla hortum meum, & fluant aromata illius. Ut odore perfletur hæc amans anima; odoribus recreetur quæ amore languet; roborenturq; prostratae & emedullatae moribus vires.

Perfla hortum animæ meæ tribulis adhuc & sentibus plenum; ut quidquid noxiū tollas, quidquid in amoenum denubas; quidquid lapidosum deruderes; quidquid sterile fœcundes. Non tu me prior amor meus inuitasti ad myrrham, ad aromata, ad fauum, ad mellæ, ad lac & vi-

num?

num? verè fasciculus myrrhæ in hor-
 to hoc factus es mihi ; mæroribus
 plena fluxerunt aromata tua permis-
 ta melle, lacte, vino. Quid reliquum
 nisi ut comedam & bibam in uitatu
 tuo; & inebrier ab ybertate vineæ, &
 torcularis tui? quid usque & usque
 ludis animæ? proprius res tentanda
 est. Erigere, & vide prostratum, amo-
 risq; ie claua, herculea longè validio-
 re, illisum terræ dilectum tuum. In-
 tuere lachrymis, sudoribus, sanguine
 innatantem: ut non satis sit imma-
 duisse corpore, nisi & vestes & terra
 naret. Si hoc non est amare, quid est
 amare? tacerem si liqueceret lacry-
 mis, si sudoribus langueceret; sed
 cum videam desiderio salutis, amo-
 risque mei, sanguine disfluere non
 merito in commiserantium & ad-
 mirantium prorumpam voces,

Sanguineus sudor cur totos imbricat ar-
 dus?

I 4 Anne

200 CAROLI SCRIBANI

Anne mihi ut sudor sanguinolentus
eat?

Aut quid vis faciam post sanguineos tor-
rentes?

Vt discam vitæ prodigis esse meæ?
Tu lachrymis toto complutus sanguine sta-
bis,

Sanguineo immeritas imbre riganis
genas?

Et mihi stent lachrymæ, nec fundent flu-
mina terris?

Aut oculus lachrymas combibet ipse
suas?

Quin magis iste oculus fiat de flumine flu-
men,

Imprecor, e^q, meis nunc lachrymis la-
chryma.

Currite sanguinea & lachrymarum flu-
mina, mœsta ut

Sanguineq^z & lachrymas pocula mista
bibam.

Vtq^z ego tam durasi sim ceruice, cruem
Quæ neget. hac mihi pro sanguine det
lachrymas.

Quid-

Quidnam hec ad tantum faciant scelus
extinguendum?

Flumina quid possint? res leuis est la-
chryma.

Moculi, densos lachrymarum fundite &
ceruos,

Luctibus his nostris conuenit iste dolor.
Et pro fluminibus gelidas diffundite ru-
pes.

Saxa volent oculis, saxeus hic dolor
est;

Et chalybem fundant, quis si quid durior
illo est.

Paruum est è duro robo're secta dare.
Funde anima ingenti Steropum fabricata
camino.

In tam præduro vulnere nil satis est.
Verum quid saxeas imprecor chaly-
beasque lachrymas, aut terror pur-
pureis hisce dilecti mei fontibus, flu-
minibusque, quasi in terrorem flu-
xerint & fluxerunt in medelam, in a-
morem. Sanè amor protrusit, née ab
alio quam ab amico amore manat.

i 5. hæc

202 CAROLI SCRIBANI

hæc purpura lacrymis tincta: ut me-
ritò inclamem:

Felix ô nimium lacrymarum & sanguini
equor.

Felix permisum sanguineq; & lacry-
mis.

Felix ô mihi sanguine pregrauidum tor-
cular;

Innocuo sudans sanguine, Christe, tuo
Felix illa ratis lachrymarum qua innat
vndis,

Sanguineo felix equore mensa tuo.
Felix illa dies qua sanguinis aquora sun-
det,

Felix qua in lachrymas se dabit aquo-
reas.

Felix qua Christi de sanguine balneastu-
xit;

Quaq; meis lachrymis aquora navi-
det.

Balnea desudent, eternent aquora cur-
su:

Et modo sint aquor, balnea qua fue-
rant.

Aequor

Aequor ut aeternum sudantia balnea iun-
gat.

Balneaq; aeternent aequora iuncta sibi.
Elix o nimiam qui balnea & aequora mi-
scet.

Qui vita mortem, sanguine qui lacry-
mas.

Nos lacrymis, Christus delicta crux pia-
bit?

O liceat scelus hoc sanguine depluere!
O liceat miscere tuo mihi sanguine vi-
tam!

O liceat lacrymas iungere Christi tuis:
Ita mea lacrymae, quando miscebimur am-
bo?

Sanguine quando tuo, sanguine quan-
do meo?

Quando o amor meus? verum v-
bi sunt amoris mei lachrymæ? & vos
quid cessatis oculi: obfirmatis o ni-
mum! venis, nouercæles reserare si-
nus; è quibus densis suspiriis densio-
res incumbant lachrymæ? ubi tam-
quam vomere proscissæ, sulcatæ genæ

I 6 fleti

fletibus? vbi imber è vitrea hac nu-
be protrusus? dura glacies! si nō sol-
ueris ad has flamas, ad hos radios,
ad cuius ignes Solemque mitesces?
vbi salebrosi torrentes pectoris tun-
sionibus excussi? aut obduruisti ad
hæc exempla Caucaso durior? etiam
leænæ, tigridi, crocodilo, suæ fluunt
lachrymæ: quis exsiccauit tuas? vbi
profuturis mœroribus sudores ex-
cussi? vbi amore colati? vbi dolorum
impetu salientes? vbi suavi amoris
impulso profluentes? vt non oculi
tantum, sed & singula peccantia mœ-
bra mœrorem amoremque testen-
tur. Sanguinem quis speret? si non
excudit amor lachrymas, elicitq; su-
dores; quis spondeat sanguinem? fa-
cile nubes pluunt, & glaciem solue-
re non magnum. Quid aliud oculi?
ostia fluminum laxare, fontiumque
siphones, nec arduum nec nouum.
Venis non dicam exsudare, aut de-
pluere, sed deuomere sanguinem,
magnum,

magnum, & nullis retrò seculis au-
ditum. Posse amorem quod faciat
nouacula, quis credat? chalybe hic
opus est, non ferro. Et fortior amor
est, qui nō vnam soluit in medelam,
sed totas deuomit venas. ò si liceat!
concede qui solus potes amor. Men-
tior, si non discissa nube pluant la-
chrymæ; si non omnibus ostiis fluat
sudor; si non deruēt venæ sangu-
inem; si non adeo innatæ lacrymis,
sudore, sanguine; si non purpurea
hac totus lauer vnda; si non erumpat
quidquid clausum venis; si non dis-
cussis diffractisque obicibus, exiliat
indignabundum ad carceres suos
cor ipsum, iungendum dilecto suo,
amori meo.

Quid mihi cum hac vita? viuam
tibi amor meus. Iungar tibi. Nolo la-
chrymas, sudorem, sanguinemque,
nis tibi. Tibi oculorum saliant fon-
tes; tibi fluant sudorum riui, tibi san-
guinum referentur ostia, vt non tan-
tum.

tum tua, sed & purpura nates meas;
nec uno satiatus te pescas balneum tuo
sed laueris meo. Quan benè iun.
Etus amor meus est humanæ carni;
tam benè lachrymæ, sudores, san-
guis mœrentis, pœnitentis, aman-
tis animæ huius lachrymis, sudor-
ibus, sanguini iungentur dilecti
mei. Beatæ vestes sanguine amoris
mei madidæ! quis me mutabit in il-
las, vt cœlesti hac tingar purpura? be-
ata terra dilecti mei sanguine rigata!
quis me felici transmutatione con-
uerteret in illam, vt bibam bibula iam
terra, & satier, & inebrier purpureis
dilecti mei fontibus? ò liceat! q̄ for-
tunata cubatione substernar dilecto
meo? q̄ àm auidè excipiā quidquid
hic pluitur, funditur, erogatur? nihil
opus terra aut vestibus: viriusque vi-
ces obibit hoc pectus; haurietq; da-
bitq; lacrymas, sudorem, sanguinem,
amoris fontibus fluentem. Non ex-
horrescit is cælum, terra, maria; aut

statis

Qatis sedib⁹ vestris? & tu tellus quo-
 usque non subduxisti te conditoris.
 Ibi lachrymis, sudoribus, sanguini?
 Vidisti hæc Sol, nec erubescentes
 retraxisti radios pudore suffusos? Ap-
 nus hic sternitur, qui te creauit De⁹,
 lachrymis, sudore, sanguine tam-
 quam flumine lotus; nec conderis
 tenebris, aut non renascituræ no-
 bi?

Verum quid queror de vobis? cur
 non magis accuso meipsum? nam
 cui alteri quam mihi fluxit hic san-
 guis, sudores, lacrymæ? & durior ego
 chalybe, rupibusque durior stabo
 immotus? agnosco crimen. Nec pœ-
 nam deprecor. Sit hæc tamen pœna
 mihi, ut disruptis mœrore visceri-
 bus totus profundar amori meo.
 Non quero cælum, non gaudia. nec
 mereor. Dolorem precor; ut scissis
 quaqua venis, mixtoque sudoribus
 sanguine, lacrymisq; offensi numi-
 nis mœrem tester, cum amorem
 non

208 CAROLI SCRIBANI

non possim. Õ si hunc possem! sin mi-
nus, optati tamen & tot votis desi-
derati, supplici prece, amoris depro-
mam vota. Ibunt hæc vicaria amoris
mei. Quis scit, an non ad hæc liba-
mina misericordia motus amor me-
us accurrat, & cadat super collum
meum, osculeturque me osculo oris
sui, induatq; me annulo & stola pri-
ma, occidatque vitulum saginatum,
ut epulemur in symphonia & choro;
viamque non mercenarius, sed fi-
lius, in domo patris mei : & qui vixi
filius antè pastus, admouear men-
sis amoris mei ; in quibus bibam vi-
num inebrians; amoris vinea natum,
torcularibus desudatum; æternitatis
fortunatissimis cellis depromptum;
amorisque adeò manibus tempera-
tum, propinatum : cum ipse transies
ministrabit decubentibus, propri-
nabitq; pocula ex vino condito, & mil-
stum malorum granatorum suorum, ca-
ritatis purpura hilarescentia, nobili-
ceule.

Cant.

3.

ceulemate coronata, Com:dite amicō, Cane:
 & bibite, & inebriamini carissimi? For-
 tunata ebrietas, qua, cūm descendis-
 set in hortum suum, captus dilectus
 meus, munificentissima dextera sua
 referatis cellis promis, lacrymarum,
 sudorum, sanguinumq; profudit vi-
 na. Inebriamini carissimi. Nam & ille
 vino suo, procumbit ebrius.

O si in hac prodiga ebrietate sua,
 inclamat animæ meæ, propria amica Cant.
 mea, colubamea, formosa mea, vino meo
 inebriata, balneo lota, purpura ve-
 stita. Addatque, Surge amica mea, spe-
 ciosa mea & veni. Audiamq; amicam
 illam mibi vocem, Vox turturis audita
 est in terra nostra; vineæ florentes dederūt
 odorem suum. Ut turturis animæ meæ
 dolentis ac pœnitentis vox audiatur
 à te; vineaque mea manibus tuis cō-
 sita, lachrymis, sudore, sanguineque
 rigata, donet odorem suavitatis: quo
 illectus audiam illud benevolentia
 tua. Vulnerasti cor meum soror mea spon- Cant.
 sa, 4

210 CAROLI SCRIBANI

sa, vulnerasti cor meum in uno oculorum
tuorum, & in uno crine coll. t. i. Potue-
runt alii in vitroque, & in yniuersi-
structura capillaturæ suæ, quæ inno-
centia iam inde à teneris maritau-
tibi; me solæ Magdalena tuæ. Publ-
cani tui lachrymæ iunxerunt tib.
Cum quibus si introduxeris me
cellam tuam vinariam, beatus:

quotquot post naufragium portur
currunt in odorem vnguentorum

Cant. 2 tuorum fulciant me floribz, si pen-
me malis, quia amore languo. Perenni
æternum ille languor, vt æternus
inebrier hoc vino, amoris mei ma-
nibus pocillatus.

C A P V T III.

*Christo columnæ alligate, fl-
gris conciso.*

H ACTENVS flumina, nunc etiam
lacrymarum & sanguinum de-

preco